

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΒΑΖΗ

Ραδιοφωνική έμπομπή δια
τήν 9 Νοεμβρίου 1969

Τήν έμπομπήν παρουσιά-
ζουν ό ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
καί ό ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδᾷ ή ΚΛΕΙΩ
Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ .

403

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στήν τελευταία μας συνάντησι Δημήτρη, είχαμε άνοιξει μιá κο-
σμικο-κοινωνική συζήτησι πού τήν διακόψαμε πρίν τελειώση...
μιλούσαμε γιά τά περίφημα Δαρδανέλλια τής 'Αθήνας...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, τά Δαρδανέλλια. Είπαμε ότι βρισκόντουσαν αύτά τά άθηναϊνά
Δαρδανέλλια στήν άφετηρία τής λεωφόρου Πανεπιστημίου, ~~δίπλα στο~~
ξενοδοχεϊον τής Μεγάλης Βρετανίας καί είχανε άποκληθει από ένα
δημοσιογράφο Δαρδανέλλια, γιατί τά δύο μεγάλα κοσμικά ζαχαρο-
πλαστεϊα τής 'Αθήνας, του Γιαννάκη καί τό " Ντορέ " πού βρισκό-
τουσαν τό ένα άπέναντι στό άλλο, συγκεντρώνανε όλες τίς κοσμι-
κές έμφανίσεις τής 'Αθήνας, όποτε πιά άργίαζε τό κουτσομπολιό.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό φαντάζομαι. 'Από τό ένα ζαχαροπλαστεϊο θά βλέπανε άπέναντι
στό άλλο τούς θαμώνες, ~~καί~~ τίς κομφεπίκομφες έμφανίσεις
μέ τούς μονυελοφοροϋντας καβαλλιέρους καί θά σχολιάζανε τό ντύ-
σιμο τής μιᾶς, τό καπέλλο τής άλλης, τόν τρόπο του βαδίσματος
τής τρίτης καί θά σηωνότανε σαν σύννεφο τό κουτσομπολιό.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου τά λές σαν νά ήσουνα μπροστά καί σαν νά τά έζησες.
Είπες όμως μιá λέξι πού μου έκανε έντύπωσι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιά λέξι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Είπες κομφεπίκομφες έμφανίσεις. Καί ξέρεις γιατί
μου έκανε έντύπωσι ; Διότι τότε άκριβώς, στά 1912, είχε λανσα-
ρισθει αύτό τό επίθετο : Κομφεπίκομφος... δηλαδή ήάτι περισσό-
τερο από κομφός. Κομφός επί κομφου, κομφεπίκομφος...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μά δέν ήτανε τόσο σπουδαία ή λέξις γιά νά σου κάνη έντύπωσι.
Δέν λέω πώς τήν χρησιμοποιουθε κάθε μέρα μά λέγεται πότε πότε

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αλλοῦ ἤθελα νά καταλήξω. Ὅτι αὐτή ἡ λέξις : κομφεπίκομπος πού εἶχε γίνει τῆς μόδας τότε, ἔγινε καί ἀφετηρία γιά δημιουργία ἄλλων λέξεων, ὅπως λόγου χάριν λέγανε γιά κάποιον πού ἦτανε καλός... Καλός λέει ; Καλεπίναλος...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καλεπίναλος... ὦρατο εἶναι. Τότε θά ἐλέχθη καί καλεπίνακος γιά ἕναν πολύ καλό...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅπως εἶπανε γιά τόν περίφημο Φωτίου, τόν χρηματιστή πού ἦτανε γνωστός γιά τά μεγάλα, τά τεράστια πόδια του...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πῶς τόν ἀπεκάλεσαν αὐτόν μέ τά μεγάλα πόδια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά φοροῦσε παπούτσια πού μοιάζανε μέ μικρές βάρμες. Καί τόν λέγανε : Ποδαρεπιπόδαρο !
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποδαρεπιπόδαρος ! Ἀπ'αὐτό καί μόνο φαντάζομαι τί μεγάλα πόδια θά εἶχε. Ἦτανε τουλάχιστον ψηλός ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ψηλός καί σωματώδης, γίγαντας ἀληθινός. Πήγαινε πάντα βιαστικός στόν δρόμο καί ὁ διασκελισμός τοῦ βήματός του ἔφτανε τό ἕνα μέτρο. Εἶχε δύο χαρακτηριστικά : Φαβορίτες πυκνές στά μάγουλά του καί τό μπαστουνι του...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καλά, τό μπαστουνι ἦτανε χαρακτηριστικό ; Νομίζω πῶς ἐκεῖνη τήν ἐποχή, δέν ὑπῆρχε ἀθηναῖος πού νά μὴν κρατοῦσε μπαστουνι
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, μά τό μπαστουνι τοῦ Φωτίου εἶχε κάτι τό ιδιαίτερο σχετικά μέ τόν τρόπο πού τό κρατοῦσε. Τό εἶχε στήν τσέπη του...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα νομίζω πῶς κάνεις χλιοῦμορ. Εἶχε τό μπαστουνι στήν τσέπη του ; Πῶς δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ ~~Καί~~ Κρατοῦσε τήν λαβή τοῦ μπαστουνιοῦ, τήν ἀγκύλη δηλαδή, μέσα στήν τσέπη τοῦ σακακιοῦ του, ἐνῶ τό μπαστουνι στεκότανε ὀρθιο σάν τουφέκι περίπου... ὅταν τό ἔχουν οἱ στρατιῶτες ἐπ'ὤμου.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἦτανε τύπος δηλαδή.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά τί σοῦ λέω τόσην ὦρα ; Τύπος δέν θά πῆ τίποτε. Ἦτανε

ἀπό τούς μεγαλύτερους τύπους τῆς Ἀθήνας ὁ χρηματιστής Φωτίου γιὰ τόν ὁποῖον λέγανε ὅτι εἶχε ξεκινήσει στά νειῶτα του ἀπό ξυπόλητος ἀλήτης πού ἔκανε θελήματα γιὰ λίγες δεκάρες καί ἔφτασε νά γίνη χρηματιστής καί ὑπολογίσιμος οἰκονομικός παράγων. Φυσικά σύχναζε κι' αὐτός στά Δαρδανέλλια, συνοδευόμενος ^{πάντοτε} ~~ἀπό~~ μέ σμήνος ὠραίων γυναικῶν, γιατί μ' ὄλο πού δέν ἦτανε πολύ μορφωμένος εἶχε ἀρμετό πνεῦμα καί γινότανε περιζήτητος ἀπό τίς γυναικεῖες συντροφίες.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Παρά τό γεγονός τῆς ~~ἀπαρροπίας~~ ὑπερτροφίας του στά πόδια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτά τά πόδια, γιὰ τά ὅποια ὁ Τζμος Μωραϊτίνης εἶχε γράφει ὁλόκληρη σάτυρα πού τελείωνε ὡς ἑξῆς :

Ἔτσι, ἐκ σοβαροῦ αἰτίου
καί σχολίου περιττοῦ
δυό παπούτσια τοῦ Φωτίου
ἔξη ἀρβύλες τοῦ Στρατοῦ !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ξέρεις τί θά ἤθελα νά μάθω : Ὑπῆρχε κανένας διαχωρισμός στίς προτιμήσεις τῶν Ἀθηναίων, ποιοί προτιμοῦσανε τοῦ Γιαννάκη τό ξαχαροπλαστεῖο καί ποιοί πηγαίνανε στοῦ Ντορέ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαιότατα. Ἡ παλιά ἀθηναϊκή ἀριστοκρατία, σύχναζε στοῦ Γιαννάκη, ἐνῶ στό ἀπέναντι κέντρο, στοῦ Ντορέ πηγαίνανε οἱ νεόπλουτοι, οἱ παρβενύ νά ποῦμε καί ἡ νεολαία. Κυρίως ἡ νεολαία.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἦτανε τό νέαν κῦμα τῆς ἐποχῆς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ τήν διαφορά ὅτι δέν ὑπῆρχε τότε αὐτός ὁ ὄρος. Βέβαια ὑπῆρχαν πολλοί πού συχνάζανε καί στά δύο κέντρα, πότε στοῦ Ντορέ πότε στοῦ Γιαννάκη, ὅπως μαρτυρᾷ ἕνα τραγοῦδι τῆς ἐποχῆς, ἀπό μιᾶ σικηνή ἐπιθεωρήσεως πού τήν ἐκτελοῦσε μέ ἀπαράμιλλη τέχνη ὁ Χριστόφορος Νέζερ, ὁ βετεράνος τῶν ἠθοποιῶν. Τό σχετικό νοῦμερο πού ἔσατύριζε τόν κομψό δανδῆ τῆς ἐποχῆς λεγότανε :

Φ α ἱ β ο κ λ ὀ κ ο λ ο ς

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πῶς ; Πῶς ; Φαῖβοκλόκολος ; Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΙΟΥΚΑΚΗΣ 'Από τήν ἑγγλέζικη φράσι : Φαϊβ-ὀ-κλόκ τή πού σημαίνει, τό τσαϊ τῆς πέμπτης ἀπογευματινῆς. Δοιπόν, ὁ ~~παπᾶ~~ μακαρίτης Μιλτιάδης Διδωρίκης, πατέρας τοῦ σημερινοῦ μας συναδέλφου καί φίλου 'Αλέκου Διδωρίκη, εἶχε γράφει αὐτό τό νούμερο γιά νά σατυρίση καί νά εἰρωνευθῆ τούς ἀπένταρους νέους πού φροντίζανε νά προσκαλοῦνται σέ τέτοια ἀπογευματινά τσαγιά, μόνο καί μόνο γιά νά τρῶνε, ἔστω καί μιά φορά τήν ἡμέρα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Υπήρχανε καί τέτοιοι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι μόνο ὑπήρχανε μά δέν ἦτανε καί λίγοι. "Ἐναν τέτοιον λοιπόν ὑποδυότανε ὁ Χριστόφορος Νέζερ, ὁ μέγας μας κωμικός μέ τόν φαϊβοκλόκο. 'Αξίζει νά διαβάσης τούς στίχους του γιὰτί δείχνουν ἀνάγλυφους μερικούς νέους τῆς ἐποχῆς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιά δόσε μου (Διαβάζει) Σ' ὄλους σας γνωστός τυγχάνω
Σέ κρουᾶ βοῦ μέ κουνναί
εἶμαι ὁ νέος ὀπού κάνω
στά πατισερί τουρνέ
καί μέ λένε κουνενέ
'Ω γιές-γιές, βουϊ, ναί-ναί...

Καί ἀκολουθεῖ τό ρεφραίν : Μέ γάντια καί μονόκοιο
πάω στό φαϊβοκλόκο
ζέ φλέρταρ' ἀβέκ δύο - τρεῖς
μαρκίς-κοντές-ἀμπασαντρίς
Μέ γάντια καί μονόκοιο
πάω στό φαϊφοκλόκο
φαιζάν τουζούρ ντειλαρασιόν
ἀβέκ ντέ τζιζετζουλασιόν !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί τώρα συνεχίζει στήν δεύτερη στροφή ὅπου μιλά γιά τά Δαρδανέλλια, τοῦ Ντορέ καί τοῦ Γιαννάκη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στου Ντορέ καί στοῦ Γιαννάκη
θά πηγαίνω τακτικά
μέ πλατύγυρο φαθάκι
καί μέ ψιέττες φυσικά
κι' ὄλα πιά τά ἀηλυκά
μοῦ μιλοῦν ἐρωτικά...

Μέ γάντια καί μονόπολο - πάω στό φαΐβοκλόπολο καί τά λοιπά καί
τά λοιπά. "Εχεις δίκαιο. Αύτοί οί σατυρικοί στίχοι δίνουν ανάγλυ-
φο ένα τύπο τῆς ἐποχῆς τοῦ 1912 - 1920.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἦτανε ὅλοι αὐτοί οἱ προικοθηρες πού γυρίζανε στά κοσμικά σα-
λόνια μέ τήν ἐλπίδα νά πετύχουν καμμιά προίκα, "Ὅμως παραλ-
ληλα μέ τήν κατάστασι αὐτή, ὁ ρομαντισμός δέν εἶχε σταματήσει
καί οἱ πανταδόροι ἐξακολουθοῦσαν νά γυρίζουν στά σοιάνια
τῶν Ἐξαρχείων τραγουδώντας...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ένα ἀπό τά ὠραιότερα τραγούδια πού ~~ἐλάφω~~ ἐτάραζαν τότε
τήν νυκτερινή γαλήνη, θα μάς τό θυμίση ἡ φίλη μας Κλειώ Δε-
νάρδου. Τίτλος του : Μάτια πού δέν βλέπονται, γλήγορα ξεχνοῦν

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Μάτια πού δέν βλέπονται
γλήγορα ξεχνοῦν...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἄς ξαναγυρίσωμε στά Δαρδανέλλια Γιάνιο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἄς ξαναγυρίσωμε. "Εχομε κι' ἄλλα νά ποῦμε :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά. Σκέφου ὅτι αὐτά τά δύο ζαχαροπλαστεῖα τῆς Ἀθήνας, τοῦ
Γιαννάκη καί τοῦ Ντορέ, ἔπαιξαν μεγάλο ρόλο στήν κοσμική ζωή
τῆς πρωτεύουσας. "Ενας ἀπό τοὺς τακτικούς θαμῶνες των, ἦτανε
καί ὁ ἀλησμόνητος κοσμιογράφος, κομφογράφος καί λίγο θεατρι-
κός συγγραφεύς, ὁ Τάκης Δαραλέξης... Τόν θυμᾶσαι βέβαια γιατί
τόν πρόλαβες.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τόν Δαραλέξη ; Μά βέβαια τόν θυμᾶμαι, μέ τό μονύελό του, τά
σιληρά του κολλάρα τσακισμένα στίς δύο μῦτες μπροστά καί τό
μπαστοῦνι του μέ τήν ἀσημένια λαβή. Νομίζω πὼς ἦτανε γεροντο-
παλλήκαρο

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γεροντοπαλλήκαρο ἐκ πεποιθήσεως καί φανατικό. Σκέφου ὅτι δύο
τρεις φορές τοῦ κάνανε διάφορα προξενιά, ὅταν ἦτανε νεώτερος
βέβαια, μά ἀρνήθημε νά παντρευτῆ γιατί οἱ νῦφες δέν ξέρανε νά

χορέφουνε μενουέττο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί δέν ξερανε ; Μενουέττο ; Είχε τήν αξίωσι ό Δαραλέξης νά χο-
ρεύη μενουέττο στόν αιώνα μας ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Δαραλέξης ζούσε σέ ἄλλη εποχή, στόν αιώνα του Σοπέν καί του
Μότσαρτ. Πήγαινε σέ μιά συναυλία άφου μελετούσε τό πρόγραμμα
καί ἔβλεπε ότι δέν δίνονται ἔργα νέων συνθετών. Ζούσε γιά τόν
κλασικισμό καί μόνο. 'Ο χαιρετισμός του στίς γυναίκες ἦτανε
τό χειροφίλημα. Μόνον χειροφίλημα μέ τήν κλασική προσφώνησι :
'Ερίτιμος δέσποινα ἢ άβροτάτη δεσποσύνη. "Ἦτανε υπάλληλος του
Δήμου 'Αθηναίων καί μάλιστα προϊστάμενος στό τμήμα 'Εθιμοτυπίας
καί καταγινότανε ὡρες καί μέρες όλόκληρες γιά νά καθορίση τίς
θέσεις σ'ένα επίσημο γεύμα του ~~αἰρέσει~~ δημάρχου.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τόν θυμάμαι πολύ καλά τόν μακαρίτη τόν Δαραλέξη. Σκέφου ότι εἶ-
χε μεταφράσει στά γαλλικά τό μισό του ἐπώνυμο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό ξέρεις κι'αυτό Γιάνιω ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο ἴδιος μου τό εἶχε πεῖ σοβαρώτατα μάλιστα. Δαραλέξης ἦτανε
τό ἐπώνυμό του. Τίς δύο τελευταῖες συλλαβές ; λ έ ξ η ς τίς
εἶχε μεταφράσει γαλλικά. Δέξις - μό καί ὑπογραφότανε ~~αἰ~~ όταν
ἔγραφε τήν κοσμική κίνησι σέ καμμιά ἔφημερίδα Ν Ν τ α ρ α μ ό !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ (Μέ γέλια) Ναι, ναι... ό καημένος ό Νπαραμό... "Ἦτανε φανατικός
πολέμιος κάθε καινοτομίας, κάθε μοντερνισμού. Σκέφου ότι δέν
ἤθελε ν'ἀγοράση οὔτε φυγετό πάγου καί ἐπέμενε νά βγάξη ἔξω στό
παράθυρό του ἓνα αἰγινίτικο κανάτι γιά νά μπορῆ νά πίνη λίγο
δροσερό νερό τό καλοκαίρι. "Ομως κάποια μέρα τό κανάτι ἔπεσε
στό κεφάλι ενός περαστικοῦ καί ό Δαραλέξης άφου πλήρωσε ἀριετά
γιά νοσήλεια καί ἀποζημίωσι, ~~ἔπεσε~~

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Αγόρασε φυγετό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι, ἔπαφε νά πίνη κρυσό νερό τό καλοκαίρι. Αὐτός λοιπόν ό ἀθη-
ναϊνός τύπος, ἦτανε τακτικός πελάτης στά Δαρδανέλλια καί όλες

οι κομφές άθηνατες τον λογαριάζανε γιατί θέλανε την εβνοιά του για την κοσμική κίνηση που έγραφε στις έφημερίδες. "Ομως ο Δαραλέξης ήτανε τόσο άξιοπρεπής, ώστε ποτέ δεν δεχότανε κέρασμα από κανέναν στο ζαχαροπλαστείο του Γιαννάκη όπου κυρίως έσύχναζε

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τόν θυμάμαι σου λέω. Κάποτε μιλούσαμε για τις μουσικές του προτιμήσεις και μου έλεγε ότι μισούσε θανάσιμα όλα τα μοντέρνα, τότε μοντέρνα τραγούδια και ότι τό μόνο τραγούδι που δεχότανε ν' άκούη εύχαρίστως ήτανε ή παλιά σπανιόλικη ρομάντζα : Βλέπω στον ούρανό...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο. Και μιá και άνέφερες αυτό τό τραγούδι, θά μπορούσε νά μάς τό θυμίση ή καλή μας συνεργάτις ή Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) "Όταν ο ναύτης μέσ' την γαλήνη
θυμάται εκείνη - που έχει μείνει...

κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και μπράβο. Αυτό τό τραγούδι ήτανε ή άδυναμία του Δαραλέξη. Και θυμάμαι ότι μιá φορά στην έποχή της γερμανικής κατοχής, όταν δεν υπήρχαν τρόφιμα στην 'Αθήνα, του λέγαμε ότι πρέπει ν' αλλάξουν οι στίχοι αυτού του τραγουδιού και νά γίνουν :

Βλέπω στον ούρανό

ένα φωμί διπλό

και μιá σταλιά τυρί

μά όχι και στην γη... 'Ο Δαραλέξης θύμωσε

και έγινε έξω φρενών γιατί του καταστρέφαμε τούς ωραίους στίχους του τραγουδιού.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τίποτε άλλο για τά περίφημα αυτά Δαρδανέλλια έχεις νά θυμηθής Δημήτρη :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίως, τον σατυρικό ποιητή Γεώργιο Σουρής.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μή μου πής ότι πήγαινε και ο Σουρής στου Μπορέ και του Γιαννάκη

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως έλεγε ο ίδιος, δεν ήξερε ούτε που άκριβώς βρισκόντουσαν τά Δαρδανέλλια, όμως αυτό δεν τον εμπόδιζε νά τά είρωνεύεται

πολύ συχνά στους σατυρικούς του στίχους. Καί κάνει δήθεν μιὰ κοσμική κίνηση σ' ἓνα του σατυρικό ποίημα, πού ἔν θέλης τό διαβά-
ζης.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἄσφαλῶς θά εἶναι ἐνδιαφέρον. Για δόσε μου του... (Διαβάζει)

Νά ἡ κυρία Ἄλφα ΠΕ, πού βένει στό θησεῖον
κοντά εἰς τὰ Πετράλωνα καί πλέκει κοπανέλλια...
Ἡς λέει ὅτι ἔφτασε γραμμή ἐκ Παρισίων
καί πρώτη της ἐπίσκεψις εἶναι στά Δαρδανέλλια.
Καί ἡ κυρία κ Πανικιό, γνωστή εἰς τὰς Ἀθήνας
μέ ἔσπρη γούνα στόν λαιμό, ἱμιτασιόν ἐρμίνας.
Ἔχει ἡ κυρία Πανικιό τῆς πονηρίας τήν χάρι
καί πάντα ἐμφανίζεται μέ σιέψεις πονηρές
μιάν ἔσπρη γάτα ἔγθαρε, τῆς πήρε τό τομάρι
καί σάν ἐρμίνα τήν φορᾶ, μέ ποντικοουρές...

(Γέλια) Ἄνυπέρβλητος εἶναι ὁ Σουρῆς στήν εἰρωνεία του.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διάβασε καί πιό κάτω.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζει πάλι) Τά Δαρδανέλλια φίλοι μου κι' ἐκ λογικῆς αἰτίας
Ἡς δίνουνε τοὺς θυρεοὺς τῆς ἀριστοκρατίας
κι' ὅποια ἀθηναία φέρ' εἰπεῖν, ἡ πλύστρα ἡ μοδί-
στρα
νάτση καί πάρη παγωτό καί κάνει τήν τσακίστρα,
ἀμέσως ἀναγράφεται στήν κοσμική τήν κίνηση
καί τό διαβάζουνε πολλοί μέ σχετική συγκίνηση.
Οἱ προικοθήρες συζητοῦν μακρῶς κι' ὄχι πλησίον !
- Ναι, εἶναι μιὰ πολύφερνος πού ἦλθε ἐκ Παρισί-
ων...
Εὐθύς στήνονται δόκανα, παγίδες προξενιά
γιὰ νά περικυκλώσουνε αὐτήν τήν μορφονιά
μά σύντομα μαθαίνουνε πὼς εἶναι μιὰ πλύστρα
κι' ἀδίκως τήν περᾶσανε πολλοί γιά ἔφοπλίστρα !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νομίζω Γιάγμο ὅτι αὐτοί οἱ στίχοι καθρεπτίζουν τήν ὄλη κα-
τάστασι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὅι νεαροί ἀθηναῖοι, γυρεύανε νά

ὁπερφαλαγγίσουνε μᾶλλον προικοφόρο νεάνιδα. Γιά τίς ντόπιες
οὐδέν δείχνανε μεγάλο ἐνδιαφέρον. Ὅσο νά 'ναι, ντόπιες ἦτανε
καί οἱ οἰκογένειές τους ξέρανε μέ πολούς εἶχανε νά κάνουνε.
Ὅταν ὁμως φτάνανε στήν Ἀθήνα, πλούσιες οἰκογένειες ἀπό τήν
Αἴγυπτο ἰδίως, τότε ἐπιανε ταραχή καί πυρετός ὅλους τοὺς νεαρούς
~~αἰθαλοθήρας~~ προικοθήρες... Νύφη ἀπό τήν Αἴγυπτο ; Τί ἄλλο θέλανε ;
Κι' ἔγραφε ὁ Τίμος Μωραϊτίθης σατυρίζοντας τό γεγονός αὐτό :

Μιά νύφη ἀπό τό Κάϊρον ; Ὡ θεέ μου γοητεία
καί νά χη λέει γιά προῖνα της μιά βαρβανοφυτεία...
Μιά νύφη ἀπό τήν Αἴγυπτο ; Τί τύχη θεσπεσία
κι' ἄς καβαλᾷ προκοδοειλο, ἀπλῶς γιά ἱπασία !

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ξέρεις κάτι Δημήτρη ; Ἄν θελήσωμε νά κρίνωμε ἀπό τά τραγούδια
ποιές ὁμορφιές εἶχανε μεγαλύτερη πέρασι στοὺς ἄνδρες τήν παλαιά
ἐκείνη ἐποχή, ἡ πλάστιγγα θά κλίνη στίς ξανθές.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θέλεις νά πῆς ὅτι ὑπάρχουν περισσότερα τραγούδια γιά ξανθές
παρά γιά μαυρομαλλοῦσες ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὅχι ἀκριβῶς αὐτό, μά βλέπω ὅτι πιό πολύ ἀρέσανε στοὺς ἀθηναίους
ὅσα τραγούδια μιλούσανε γιά ξανθὰ μαλλιά. Κι' ἔχω ὑπ' ὄφθαλμόν μου τήν
Ξανθοῦλα, ἓνα τραγούδι πού πραγματικά πολυτραγουδηθήκε, ἀφοῦ
ὅπως μοῦ ὁμολόγησε κάποτε καί ὁ γνωστός σκιτσογράφος Γεώργιος
Γκεῦβελης, μ' αὐτό τό τραγούδι, πού τό τραγουδοῦσε ἄνω ἀπό τά
παράθυρα μιᾶς ξανθῆς στήν πόλι, κατάφερε τήν ξανθή ἐκείνη καί
ἔγινε γυναίκα του...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε ἀξίζει ν' ἀκούσωμε τήν περίφημη αὐτήν Ξανθοῦλα πού θά μᾶς
τήν θυμίσῃ ἡ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία κιάνου) Ἡ Ξ α ν θ ο ῦ λ α

κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νᾶ λοιπόν καί ἡ περίφημη Ξανθοῦλα. Ὁ φίλτατός μου ὁ Γκεῦβελης
πού παρακολουθεῖ τήν ἐπιπομπή μας, θά συγκινηθῇ ἀσφαλῶς πού
τοῦ θυμίζομε τοὺς ἔρωτές του.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μά τί νομίζεις ; "Όσο κι'άν ή 'Ανθρωπότης γίνεται πιο πρακτική και πιο πεζή, όσο κι'άν ή 'Επιστήμη μας γκρεμίζει τά όνειρά μας για τό φεγγάρι, ό άνθρωπος κρατάει πάντα μια δόσι ρομαντισμού στην καρδιά του και δέν θέλει παρά ένα σπινθηρα για νά φουντώση τήν αγάπη του στά παλιά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ήφίνομε τίς νοσταλγίες Γιάγκο για νά γυρίσωμε στά Δαρδανέλια ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Εχομε νά ποθμε κι'άλλα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τελειώνει ποτέ ένα τέτοιο άθηναϊκό θέμα ; Ξέρεις μια χαριτωμένη ιστορία που συνέβη στό ζαχαροπλαστείο του Ντορέ στά 1915 ; Τήν θυμάμαι, γιατί έτυχε νά τήν παρακολουθήσω...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί συνέβη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εμεϊ που ό κόσμος όλος έτρωγε τό παγωτό του ή τό γλύκισμά του, βλέποντας, συζητώντας και κουτσομπολεύοντας τούς άλλους, άκούγονται μια στιγμή κραυγές σπαρακτινές : Βοήθεια... Βοήθεια... Καταλαβαίνεις ότι άναστατώθηκε όλος αυτός ό κόσμος. Τί συνέβη ; Τί έγινε ; Μήπως πείραξε κανείς μια γυναίκα μέ τρόπο θάναυσο ; Μήπως της έδωσε μια τσιμπιά στά μαλακά ; Τρέξανε τά γκαρσόνια, τρέξανε πολλοί περίεργοι και είδανε μια κομψή, γνωστή άθηναία, ντεμουαζέλλα άπόμη μέ τόν άδελφό της μαζί, που είχε σηκωθεί από τό τραπέζι της, κρατούσε μέ τό ένα της χέρι τό μπουτι της και έξακολουθούσε νά φωνάζη :
- "Ένα άμάξι γλήγορα, πάμε στό σπίτι... Ένα άμάξι... Φυσικά κάποιο μόνιπο βρέθηκε εκεί κοντά και ή νεαρή άθηναία, κρατώντας πάντα τό χέρι της στό μέρος όπου σου είπα, ανέβηκε στό άμάξι και χάθηκε μαζί μέ τόν συνοδό άδελφό της...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί είχε συμβεί ; 'Αγωνιό κι'έγώ νά μάθω...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τίποτε τό πολύ σημαντικό. Μια άκρίδα είχε είσχωρήσει κάτω από τό σχετικώς μακρύ της φουστάνι. Δέν υπήρχαν τότε μίνι γιατί

έν συνεβαινε κάτι τέτοιο σήμερα, ή κοπέλλα δέν θά είχε παρά νά σηκώση πλό πολύ απόρη τήν σοσπερ μίνι φοσστα της και νά διώξη τόν άνεπιθύμητο έπισκεπτη... Στο κάτω κάτω, μία σύγχρονη κοπέλλα δέν θά δυσκολευότανε νά βγάλη και τελείως τήν φοσστα της, έστω και μπροστά στον κόσμο...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Σωστά, τότε ο μως, πενήντα δύο χρόνια πριν, πως να κάνη κάτι τέτοιο ; 'Αφήνω που οι φοσστες έως να ήτανε πτωχότες και τα έσώρρουχα από κάτω μερδεμένα και πολύπλοια και ή κυρίδα θά μπορούσε ν' άλλωνίση εκεί μέσα... Ερέ τήν καημένη τί έπαθε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν γνωρίζω αυτήν τή κοπέλλα - σήμερα είναι μία σεβαστή κυρία - και πήρα τήν άδειά της για να διηγηθώ τήν ιστορία της κυρίδας χωρίς ν' αναφέρω τό όνομά της . Της θυμήσια προ ήμερων αυτήν τήν παλαιά ιστορία και τήν θυμήθημε . Μου είπε μάλιστα : Δέν ξέρεις τί τράβηξα . Όση ώρα έτρεχε τό άμάξι, έγώ κρατούσα τήν κυρίδα με τό χέρι μου... Μέντενα τήν προσπάθειά της ν' απαλλαγη και έτρεμα από τό φόβο μου... Τελικά έφτασα στο σπίτι μου, πήγα στο δωμάτιό μου, μαζί με τήν καμαριέρα και έβγαλα τήν φοσστα μου...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πολύ διασκεδαστικό έπεισόδιο... Πότε είπες ότι συνέβη αυτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 1916 με 1917...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ήτανε ή έποχή που είχε κατακλύσει τήν 'Αθήνα ένα περιξιάνιο τραγούδι : 'Η Μαργκερίτ... τήν θυμάσαι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν θυμάμαι τήν Μαργκερίτ ; "Ημουνα τότε φοιτητής και όπου βρισκόμαστε τραγουδούσαμε τήν Μαργκερίτ... Τί έπιτυχία, τί θρίαμβος... θά άξιζε να μας τήν θυμίση ή Κλειώ.

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (με συνοδεία πιάνου) Μία μικρή χαριτωμένη...

Κ. τ. λ. Κ. τ. λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όμως Γιάννο μου πρέπει να διανόψωμε τήν φλυαρία μας γιατί ή ώρα μας πέρασε . 'Αρεβουάρ λοιπόν για τήν άλλη Κυριακή τήν ίδια πάντα ώρα.